

СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІЙ ІНДУСТРІЇ ТА ТУРИЗМІ

Готельно-ресторанний бізнес і туристична галузь є одними з сфер економіки, що найбільш динамічно розвиваються, проте також схильні до безлічі ризиків. Економічна нестабільність, природні катастрофи, технологічні збої, зміни у законодавстві та рівень безпеки у країні мають значний вплив на діяльність готелів, ресторанів та туристичних агенцій. У таких умовах страхування відіграє ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності та захисту бізнесу від несподіваних втрат [5, 118–123; 6, 445–446].

Компанії, що працюють в індустрії гостинності, стикаються з широким спектром загроз, включаючи відповідальність перед клієнтами за якість послуг, що надаються, майнові збитки, перерви у діяльності, а також фінансові ризики, пов'язані з скасуванням бронювань або банкрутством партнерів. Використання механізмів страхування дозволяє мінімізувати втрати, підтримувати стабільність бізнесу та підвищувати довіру клієнтів, що особливо важливо за умов високої конкуренції [7, 88–92].

Розглянемо основні аспекти страхування у готельно-ресторанній сфері, включаючи страхування відповідальності перед клієнтами, майнове страхування, страхування персоналу, а також міжнародний досвід у цій галузі.

1. Страхування відповідальності перед клієнтами. Один із найважливіших аспектів страхового захисту у готельному та ресторанному бізнесі – це страхування цивільної відповідальності перед клієнтами. Готелі та ресторани несуть відповідальність за комфорт та безпеку своїх гостей, тому у разі заподіяння шкоди здоров'ю чи майну відвідувачів підприємство може мати справу з серйозними фінансовими витратами [1, 431–432].

Наприклад, якщо гість отримав травму через несправний ліфт, слизьку підлогу або конструкцію у готелі, що впала, він може подати позов проти адміністрації закладу. У ресторанному бізнесі подібні ризики також високі – клієнт може постраждати через харчове отруєння, алергію або неякісний сервіс. У таких ситуаціях наявність страховки дає змогу покрити судові витрати, компенсаційні виплати та інші зобов'язання перед постраждалими.

Крім того, страхування відповідальності перед клієнтами сприяє зміцненню довіри до готелю чи ресторану. Заклади, які дбають про безпеку гостей та гарантують страховий захист у разі непередбачених обставин, викликають більшу повагу та залучають постійних клієнтів. Таким чином, грамотно організована система страхування може стати конкурентною перевагою, особливо для великих готельних мереж та елітних ресторанів [6, 445–446].

2. Майнове страхування у готельному бізнесі. Готелі та ресторани мають дорогі активи, такі як будівлі, меблі, техніка, інтер'єрні елементи, басейни, SPA-зони та кухні. Будь-яке пошкодження майна внаслідок пожежі, повені, землетрусу чи вандалізму може призвести до значних збитків і навіть тимчасової зупинки діяльності закла-

ду. Тому страхування нерухомості та обладнання є важливим елементом захисту бізнесу.

Уявімо ситуацію, у ресторані сталася пожежа через несправність електромережі, і заклад був змушений закритися на ремонт. Якщо власник не має страховки, всі відновлювальні роботи доведеться оплачувати з власної кишені, що може призвести до банкрутства. Однак за наявності полісу страхова компанія компенсує витрати, що дозволить бізнесу швидше відновитися та мінімізувати фінансові втрати.

Крім захисту від стихійних лих та пожеж, майнове страхування може покривати ризики крадіжок, актів вандалізму та терористичних загроз. Особливо це важливо для готелів, розташованих у великих мегаполісах або туристичних зонах, де рівень злочинності може бути вищим. Таким чином, майнове страхування дозволяє власникам готельного та ресторанного бізнесу почуватися впевненіше та захищеними [7, 88–92].

3. Страхування персоналу у готельно-ресторанному бізнесі. Співробітники готелів та ресторанів часто працюють в умовах підвищеного навантаження, що робить їх уразливими до професійних захворювань та нещасних випадків. Офіціанти, кухарі, покоївки, адміністратори та технічний персонал можуть зіткнутися з травмами на робочому місці, стресом та перевтомою, що позначається на їх продуктивності та задоволеності роботою.

Страхування персоналу включає медичне страхування, виплати компенсацій у разі нещасного випадку на роботі, а також страхування життя. Це не тільки захищає працівників, але й мотивує їх працювати з більшою віддачею. В результаті готелі та ресторани отримують більш відданих співробітників, що позитивно позначається на якості сервісу.

Крім того, наявність корпоративних програм страхування є важливим чинником залучення кваліфікованих кадрів. В умовах гострої конкуренції за професійних співробітників готелю, що пропонують вигідні умови страхування, можуть розраховувати на залучення найкращих фахівців у галузі, що зрештою покращує клієнтський досвід [1, 431–432; 2, 223–227].

4. Міжнародний досвід страхування ризиків у сфері туризму. У багатьох розвинених країнах страхування ризиків у готельному бізнесі є обов'язковим. Наприклад, у США кожен готель повинен мати страховку відповідальності за шкоду, заподіяну клієнтам, а також страхування на випадок стихійних лих. Ці заходи дозволяють підприємствам швидко відновлюватись після кризових ситуацій [5, 118–123].

У країнах Європейського Союзу існує чітко регламентована система страхування туристів, що включає медичне страхування, страхування скасування поїздки та страхування багажу. Це не тільки знижує фінансові ризики для туристів, але й збільшує їхню довіру до готелів та туроператорів [4, 82–86].

Україні також варто орієнтуватись на міжнародний досвід. Введення обов'язкового страхування готельних послуг, страхування від банкрутства туроператорів та більш чітких механізмів захисту персоналу дозволить покращити інвестиційний клімат та підвищити довіру до країни як до туристичного спрямування [3, 230–232; 10, 78–84].

Таким чином, страхування ризиків у готельно-ресторанній індустрії відіграє важливу роль у забезпеченні стійкості бізнесу. Воно дозволяє мінімізувати збитки від

форс-мажорних ситуацій, підвищити довіру клієнтів та забезпечити безпеку працівників. Основними напрямками страхування є страхування цивільної відповідальності, майнове страхування та страхування персоналу.

Міжнародний досвід показує, що страхові механізми не тільки захищають готельно-ресторанний бізнес від непередбачених ситуацій, але й сприяють розвитку туризму у країні. Впровадження в Україні сучасних страхових стандартів, прийнятих у ЄС та США, дозволить створити більш безпечне та привабливе середовище для мандрівників та зміцнить позиції країни на світовому туристичному ринку [8, 67–89; 9, 181–187].

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуштан Т.В., Корсак Р.В. Управління людськими ресурсами в готельно-ресторанному бізнесі в умовах євроінтеграції. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі* [Електронний ресурс]: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., 5 листопада 2024. / Державний біотехнологічний ун-т. Електронні текстові дані. Харків, 2024. С. 431–432.

2. Гуштан Т., Корсак Р., Годя І. Особливості євроінтеграції готельно-ресторанного комплексу України до Європейського союзу. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XVII: Подолання кризових ситуацій у науці та освіті*. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2024. С. 223–227.

3. Ільницький В., Корсак Р. Міжнародна співпраця України та ЄС у сфері туризму та гостинності. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XVII: Подолання кризових ситуацій у науці та освіті*. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2024. С. 230–232.

4. Корсак Р. В. Інституційна організація туризму у ЄС: практика застосування в Україні. *Східноєвропейський історичний вісник*. Дрогобич: Посвіт, 2017. Вип. 2. С. 82–86.

5. Корсак Р. Тенденції розвитку ділового туризму у світі. *Східноєвропейський історичний вісник*. 2017. Вип. 3. С. 118–123.

6. Корсак Р.В., Січка І.І. Проблеми страхування в готельно-ресторанному бізнесі. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі* [Електронний ресурс]: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., 5 листопада 2024 р. / Державний біотехнологічний ун-т. Електронні текстові дані. Харків, 2024. С. 445–446.

7. Січка І.І. Особливості страхування готельно-ресторанного бізнесу в Україні. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління: Електронне наукове фахове видання*. Випуск 1 (24). Дніпро, 2020. С. 88–92.

8. Ilnytskyi V., Korsak R., Sichka I. Interregional European Integration, Trade And Tourism Cooperation Of The Countries Of Eastern And Central Europe (On The Example Of Ukraine And The Czech Republic). *European journal of transformation studies*. 2019. Vol. 7. № 1. С. 67–89.

9. Ilnytskyi V., Korsak R., Hodia I. Ukrainian-czech economic links: diplomacy, trade, and tourism (the beginning of the XXI century). *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. Vol. 4. № 4. Pp. 181–187.

10. Hushtan T., Korsak R. The Role of State Support in the Development of the Hotel and Restaurant Business in the Context of Crisis Phenomena and Eurointegration Processes. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. No. 2. P. 78–84.